

İngilizlerin işgal ettiği Madagaskar adası yukarıdaki haritada, Afrikanın doğu sahillerinde görülmüyor. Adanın Hind Okyanusundaki mevki ve Uzak Doğu ile olan münasebetleri de bu haritada müşahade olunmaktadır.

İNGİLİZ Müdafaasının HAKKI.

Madagaskarın işgali

Ölüm ve kalım mücadelesi içinde İngilizlerin Madagaskarı işgalleri altına almaları bir zaruret. Bu sakıncasız zarureti yerine getirmekle İngilizler belki Vişi Fransasını mihvare biraz daha yakınlaştırmıyorlar, fakat harbi kazanmak yolundaki menfaatlerini sağlamış buluyorlar.

ETEM İZZET BENİCE

Ankaranın:

Japonlar mı işgal edecek? Müttelikler mi asker çıkaracak? diyen ve bu soruları cevaplandırmaya kalkışanlar nihayet Madagaskarın İngilizler tarafından işgal edilmiş bulunduğunu öğreniyorlar.

İngilizler bu kararı verirken hiç şüphesiz ki, bunun Mihrer memleketlerinde ve en başta Vişi Fransasında uyandıracağı aksilikleri hesaplamış bulunuyorlardı. Hatta, o derece ki Alman - Fransız tesirli mesaisini sağlamak yolunda vesile ve bahane arayan Pi-yer Laval'in icabına göre bu hadiseyi ne kadar istismar edebileceğini dahi hesaba katarak pervasız davranmayı kendi hayatı menfaatleri bakımından tercih etmişlerdir.

Ancak gerek Amerika, gerek İngiltere Madagaskarın işgalinin tamamlanma harbin devamı müddetine inhisar edeceğini ve mülkiyetin tamamlanma daima Fransaya ait bulunacağını tasrih ve teyid etmişlerdir. Yeni Kaledonyanın işgalinden sonra Madagaskarın da aynı akbete uğraması görülmüyor, beklenmeyen bir şey değil. Afrikanın, Süveyşin, Hind denizinin müdafaası bakımından bu adanın İngilizler elinde bulunması icap ettiği kadar Avustralya - Hindistan - Basra - Kızıldeniz - Ümitburun yollarının emniyeti de yine bu adanın İngiltere ve müttelikleri elinde bulunmasını icap ettiriyordu. Bu adanın bir Japon işgaline uğraması Amerika ve İngilterenin her bakımdan huzur, emniyet ve muvazana (Devam 3 üncü Sahifede)

Madagaskarın işgalinden toz toz duyan Mareşal Peten

MADAGASKAR Hâdisesinin Akisleri

Fransız - İngiliz münasebetleri çok gergin bir safhada

Taymis gazetesi hâseyi izah ediyor

Londra 6 (A.A.)— B.B.C. Madagaskar adasında, dün sabahleyin baskıyan kara ve deniz kuvvetlerinin müşterek hareketi de (Devam 3 üncü Sahifede)

Vali Bu Sabah Geldi

Ekmek istihkakı azaltılması muvakkattir

Vilâyette uzun bir içtima oldu

Günlük ekmek istihkakı bu sabahdan itibaren yarıya indirilmiştir. Ancak, bu tedbir muvakkattir. Alâkadarlardan öğrendiğimize göre, birkaç gün sonra, telkar eski ekmek istihkakı nisbetine tevziat yapılacaktır. Bu husustaki Vilâyet tebliği şudur: Vilâyette tebliğ edilmiştir: Bu sabahdan itibaren herkes eski ekmek istihkakı nisbetine (Devam 3 üncü Sahifede)

İkramiye Kazanmanın Yolu

Piyango biletlelerini tahrif eden şebeke

Üç sahtekâr da yakalandı

İstanbul zabıtası, Milli Piyango biletleleri üzerinde sahtekârlık yaparak şimdiye kadar idarenden mübhen miktarda para çeken üç kişiden mürekkep bir şebekeyi yakalamıştır. Şemsettin adında bir gencin elebaşlık ettiği bu sahtekârlık (Devam 3 üncü Sahifede)

Madagaskar muharebesi devam ediyor

İki İngiliz tayyaresi düşürüldü

İngilizler 2 kruvazör, 4 muhrip, 1 tayyare gemisi, 2 asker taşıtı ile Adaya hücum ettiler

Londra, 6 (A.A.)— Vişiden bildiriliyor: İngiliz hafif birlikleri ve para (Devam 3 üncü Sahifede)

Bu sabah Ankaranın gelen Vali Lütfi Kırdar

Suikast Muhakemesine Bu Sabah da Ankarada Bakıldı

Bu Celsenin Tam Tafsilatını Veriyoruz

Filipinlerde Amerikan mukavemeti sona erdi, Korrigedor kalesi teslim oldu

Japonlar gece yarısı Korrigedor kalesine çıktılar

Londra 6 (A.A.)— Avustralya umumî karargâhı, Corrigedorun teslim olduğunu resmen bildirilmektedir. Londra 6 (A.A.)— B.B.C. G6. rünüşü bakılırsa, Filipinlerdeki müstahkem Corrigedor kalesinin mukavemeti sona ermek üzere (Devam 3 üncü Sahifede)

Mareşal Çankay-Şek, Çin'de büyük bir taarruza geçti

Çinliler Nankin tersanesini ve cenup kapısını işgal ettiler

Londra 6 (A.A.)— B.B.C. Mareşal Çankayşekin idaresindeki Çin ordusuna mensup hücum kıtaatı kukla Çin hükümet merkezi «Nankin» şehri ile diğer 5 şehirden Japonlara karşı taarruza geçmiştir. Çankayşekin idaresindeki kıtaat şark sahilinde ve 650 kilometre bir cephe boyunca hücum etmektedirler.

Nankine taarruz eden hususi Çin kıtaati oradaki bir cephaneliğe berrhava emişler ve şimen-difer istasyonuna zorla girmiş. (Devam 3 üncü Sahifede)

Japonlar Ak-yab hava meydanını işgaletti

Japonlar Hind hududuna yaklaşıyor

Tokyo, 6 (A.A.)— Resmen bildirildiğine göre Birmanya'daki Japon kara ordusu kuvvetleri 4 Mayısta Ak-yab hava alanını işgal etmişlerdir.

Yeni Delhi, 6 (A.A.)— Birmanya hududuna gelen subaylar, şu haberi vermektedirler: Mütteliklerin Birmanya'daki ric'atleri sür'atle ilerlemektedir. Pek fazla Çinli ile İngilizlerin Japonlar tarafından esir edileceği muhtemel sayılıyor.

KISACA

MADAGASKAR..

Madagaskar adasının İngilizler tarafından işgale başlanması hâdisesini, tipatıp, Suriyenin işgaline benzetenler var.

Son gelen haberler, Madagaskar adası hareketinde, İngilizlerin paraşütçüler kullandığını bildiriyor.

Bu haberi duyan bizim mahut, koşarak geyime geldi.

Suriyenin işgaline değil, Girdim işgaline benziyor, dedi.

Ankara Ağırceza mahkemesinde rüf ve izahat

Berber Süleyman suçsuz olduğunu iddia ederek tahliyesini istedi

Ankara Müddeiumumi Başsavcısını Kemal Dora

Ankara 6 (Telefonla)— Alman büyük elçisi Von Papene karşı yapmak istenen suikast hâdisesinin muhakemesine bu sabah Ağırceza'da devam olundu. Saat 9.30'da mazmunlar hapis, hane otomobili ile getirildiler. Evvelâ Rus mazmunlardan bu sefer kahve rengi bir şapka giymiş olan Kornilof, sonra Süleyman ve arkasından Pavlofa Abdurrahman hareket salona götürüldüler.

Saat tam 10 a 20 kela heyeti hâkime mevkini işgal etti ve celse açıldı.

Evvelâ berber Süleyman: «Bir istidam var» diyerek bir kâğıt uzattı, alındı. Bu sırada Abdurrahman da ayağa kalkmış söz istiyordu. Kendisine söz verilince şunları söyledi:

«Geçen celsede bir Türk-Rus meselesi geçmişti. Bunun halini isterim. Ben bir Türk çocuğu gibi hareket etmekteyim. Halbuki bunlar bana «komünist» ismini vermek istiyorlar. «Komünistlik» üzerine atılmış bir lekedir. Ben bundan kurtulmaya çalışıyorum.»

Bilâhare Abdurrahmanın avu-

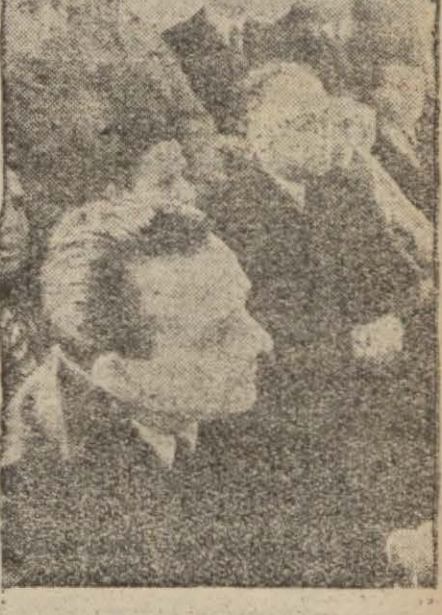
Pavlof dedi ki:

«Parçalanmış adam Ömer değildir, Ömer saklanmış olan bir adamdır»

kati Sakir Ziya geçen celse tahliyatının gazetelerde yanlış yazıldığını iddia etti ve sonra dedi ki:

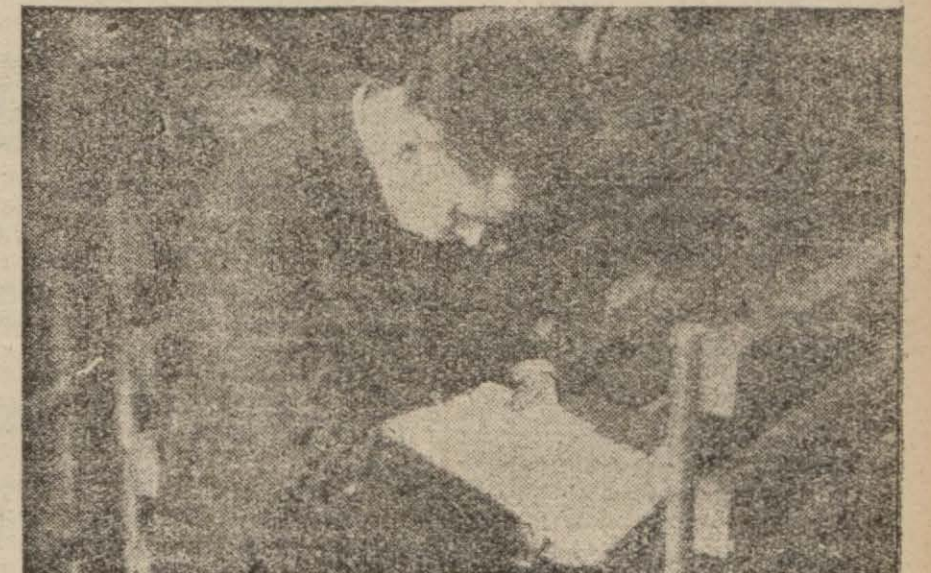
«Müddetimin Abdurrahman bir Türk gibi hareket ediyor, onlar bir komünist ve bir Rus gibi hareket ediyorlar!...»

Müttefiklerin berber Süleymanın istidamının okunulmasına başla-

Abdurrahmanın avukatı Sakir Ziya

makla: Süleyman bu istidamda; Feri (Devam 3 üncü Sahifede)

Kornilof, elinde bir gazete, soğukkanlı ve sakin.

CERCEVE

Dedi - Dedim

NECİP FAZIL KISAKÜNEK

Dedi:

«Hanıya şark cephesindeki Alman taarruzu? Ne 1 Mayıs dünkü var, ne cumartesi, pazar gününü!»

Dedim:

«Taarruz vâdesi uzadıca, taarruz müşküllünün daha derin hissedildiğine şüphesiz olmasın! Fakat hencen bu, birkaç cumartesi veya pazar gününden ileriye uzamaz!»

Dedi:

«Bir lüfa göre taarruz, 1943 ilkbaharına kalmış..»

Dedim:

«(Vuslat deni kaldı yâse evvelki bahara) dedikleri mev-sin, bu bahardır. 1942 ilkbaharı! Gerisi naz ve eda!..»

Dedi:

«Ya Almanlar şarkta taarruza geçmez de başka bir cepheyi tercih ederse?»

Dedim:

«Hedef ya Sovyet Rusya, veya oralarda oyalama hareketleri yapıp İngiliz imparatorluk kıldi; yahut dâisi birden.. İngiliz imparatorluk kıldi Yakın ve Orta Şark üzerin-de.. Senin anlayacağın, Avrupa nazaran Şark, Yakın ve Orta Şark sahalarından başka hiçbir yerde, hiçbir esasi hareket beklememek lâzım..»

Dedi:

«Sence bunlardan hangisi?»

Dedim:

«Eence evvelâ ve müteâkka Sovyet Rusya!..»

Dedi:

«Sonra?»

Dedim:

«Sonrası Allah Kerim!!!»

Pavlof anlatıyor

HALK FİLOZOFU

Nasıl Yetiştirmeli İmiş ?

RESAT FEYZİ

Sayın muharrir Burhan Cahit, Son Posta'da yazdığı bir fıkra, yeni nesli yetiştirmeye nitelemişden beri bir şekilde onun usulü bahsettikten sonra, birtakım temayı ve samimî hükümlere varıyor.

Vardığı bu hükümlerin çok şüphüllü olduğunu ve imnaceleyle hata ile dolu bulunduğunu söylemek lâzım.

Muharririn yazısından buraya iki cümle alıyorum. Bu iki cümle, Burhan Cahit'in terbiye ve tedris vasıta ve müesseselerinden ne beklediğini, terbiye ve tedris denen faaliyetin halukunda ne düşündüğünü açıkça göstermesi bakımından sayıları dikkettir. Muharrir şöyle diyor: «Mektep denen müessesesi bir düşünbana vazifesi görmedir. Buraya giren ham mad-

de mamul olarak çıktığı zaman bir fabrika malı gibi standardize edilmiş halde görülmelidir.

Belki inanamıyacaksınız, evet, bu fikirler Burhan Cahit'dir.

Halbuki - af buyurun malûm ilâm kabiliyeden olacak - bütün terbiye tarihi yukarıdaki fikirlerle mücadeleyle anılır.

Mektep neden bir fabrika değildir ve olamaz; bir fabrika gibi, mekteplerden neden aynı boyda ve onde, mamul kafa çıkmaz?

Artık, bu soruların cevabı o kadar harekâtom hakikatler olmuştur ki, terbiye ve düşünce bilginisi bu işfâil malûmlarını okuyucular huzurunda tekrarlama teeddüp ederim.

GÜNÜN TENKİDİ

Plaj mevsimi geldi mi?

Bazı plajlar açıldı. Gazetelerin yazdığına göre, diğer plajlar da 15 Mayıs'ta açılacak. Bu havalarda denize girecek var mı, bilmem... Fakat, plajların gazino ve kahve kasımlarından pek ala istifade edilebilir.

Havalar, biraz ısıdı mı, insan, ağılık bir yer, bir deniz kenarı istiyor. Şehir sokakları, kaç gündür toz toprak içinde. Hatta, asfalt caddeler, de bile toz elan oluyorum.

İstanbul'un izu bereketli seyidir. Yazıldığına göre, Belediye Başkanı Müdür, plajların tarhlarını yeniden tesbit etmeye başlamıştır. Bu yıl, hayat pahalılığı dolayısıyla, plajlar bir miktar pahalılaşacak. Bu pahalılık nispetinin yüzde 10 - 15 arasında olacağı haber veriliyor.

Biz, kendi hesabımıza, bu kadar bir zamlı plaj sahiplerinin iktifa edeceklerini zannetmiyoruz. Bir çok maddelerin yüzde yüz pahalılığı karşısında, plajlar böyle küçük bir zamlı nasıl idare ederler?

Küçük bir fıkra anlatayım: Nasreddin Hoca, bir gün eşeğine binmiyordu. Bir hemle emiş, binememiş... Bir daha hemle emmiş... Yine binememiş...

Kendisini bir türlü hayvanın sırtına atamıyormuş... Başını iki tarafa sallamış:

— Hey gidi gençlik hey... Demiş.

Artık ihtiyarlamış...

Sonra, iki tarafına bakmış... Görmüş ki, kimseler yok... İlahe emmiş:

— Gençlikte de bir mal değildin, ya... Demiş.

İstanbul plajları, gazinoları, haydi, diyelim ki, şimdi harp dolayısıyla pahalıdır. Fakat, biz, bu şehrin plaj ve gazino davasını çok eskiden beri biliriz. Senki, normal senelerde uzun müddet.

Gazete koleksiyoncuları için. Yıl-lar, şehir plaj ve gazinolarının pahalılarından şikâyet edilmiş, derd yanılmıştır.

Şimdi, bütün ümidimiz, bu fevkalâde günleri takip edecek normal senelere... Bakalım, o günler gelince, ne olacak? Her şey ucuzlaşıyor, fakat, İstanbul plaj ve gazinoları ucuzlanmaz, çünkü, onlar, birer garip nesnedir.

R. SABİT

HARP VAZİYETİ

Madagaskar Adasına İngiliz taarruzu ve muhtemel neticesi

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

İngiliz kuvvetleri, deniz ve hava kuvvetleri himayesinde Madagaskar adasında Curier körfezine çıkmışlardır. İngiliz kütâfâzının maksadı; berzahı geçmek suretille Diego - Suarez deniz üssine ulaşmaktır. Adada bulunan hafif Fransız kuvvetleri bu taarruza karşı mukavemet göstermektedir. Mareşal Peten ve başkumandan Amiral Darlan adadaki kütâfâza mukavemet etmeleri ni emretmişlerdir.

Madagaskar; Afrika cenup bölgesinde 535 bin kilometre mürabbî büyüklüğünde bir adadır. Nüfusu 3,5 milyondur. 1666 dâberî Fransız sömürgesidir. Afrika cenubunda Ümit burnundan geçen ve Hind Okyanusuna çıkan deniz yolları üzerinde bulunmaktadır. Harbin aldığı yeni durum dolayısıyla adanın sevküleyişini önemli vardır.

Müttefikler; Japonların Madagaskara kadar uzanmak için hazırladıkları emellerini anlamışlar, buna mâni olmak maksadıyla adayı işgale karar vermişlerdir. Hind

Okyanusunda İngilizlerin elinde Hindistan cenubunda bir Seylân adası kalmıştı. Madagaskarı işgal ile Afrika cenubundan gelen yollar üzerinde önemli bir adada daha işlenmeye imkân bulacaklardır. Böylelikle müttefiklerin Hind Okyanusunda deniz ve hava durumunu kuvvetlendirmiş oluyor.

Bu askeri hâdise dolayısıyla, Vişi Fransasının müttefiklere karşı nasıl bir vaziyet alacağını kestirmek kolay değildir. Fransanın müttefiklere karşı herbedecek kadar ileri gitmesine de ihtimal verilemez. Herhalde bu siyasi durum bugün yarı anlaşılmaktadır. Esasen, adayı işgale karar veren ve harekete geçen İngilizler ve onlarla mu teşebbüsünü tasvip eden Amerikalılar Fransaya karşı her türlü ihtimalleri düşününce göze almışlardır.

Biz şubat ayındaki yazılarımızda, Madagaskar adasının sevküleyişini öneminden bahsetmiş ve Hind Okyanusunda Japonlara karşı emniyet tertibatı almak ve harbe devam etmek için müttefiklerin bu adayı işgal etmelerine lüzum olduğunu belirtmiştik. İngilizler bu işi ancak şimdi yapabilmişlerdir.

Bununla beraber, Hind Okyanusunda garbe doğru yani Basra ve Aden körfezlerine doğru yalınak istikâdâ gösteren Japon Hava ve deniz faaliyetini önlemiş değildir; ancak tahdit edilmiştir. Japonlar; Seylân adasını ve Hindistan cenup kıyılarını ekle ederlerse Basra körfezine ve Hindistan limanlarına gelecek gemi kâfilelerini Madagaskara kadar işmeğe mecburiyet duymadan önlenebilirler. Bu itibarla, müttefiklerin Seylân ve Hindistan kıyılarında kuvvetli hava, deniz üsslerine sahip olmaları lâzımdır.

Bu masrafa yazık değil mi?

Sigara paketleri içerisine konulan ve sigaralardan şikâyetli olanların idareye müracaat etmelerini tavsiye eden küçük, beyaz kâğıtlara sarfedilen paranın her yıl mübîn bir yekûn tuttuğu anlaşıldığından bundan tasarruf için tetkikler yapılmaktadır.

Son Telgraf; Hakikaten sigara paketlerinin iç kapları ve altları tamamen beyaz ve bombaj dururken bir tavsiye için her pakete ayrı bir kâğıt koymak bu tasarruf zamanında hiç de uygun bulunmamaktadır. Paketlerden evvel alıp ziyan olan bu kâğıtlarla yapılan aynı tavsiye paketleri iç kaplarına veya altlarına vurulacak bir kâğıt ibare ile pekâlâ temin olunabileceğinden sigara paketlerine tavsiye kâğıdı koyma usulünün bir an evvel kaldırılması çok yerinde bir tasarruf tedbiri olacaktır.

Bu suretle hem kâğıttan, hem o kâğıdı kesip hazırlamak, yazmak ve paketlere koymak emelinden kâzânlacak ve dolayısıyla lüzumsuz yere heder olan bir masraf önlenecektir. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Sigara satışları

İnhisar maddelerine yapılan son zamlardan sonra bütün sigara satışlarının tahmin olunduğu kadar azalmadığı görülmüşür. Halk; ikiz ve emsali ucuz sigaraların satışları ise artmıştır. Diğer taraftan bazı semtlerde Serikloryan sigarasının pek az bulunmasından İnhisarlar idaresine şikâyetler yapılmıştır.

Bir aralık Asude beyaz elni uzatarak elini aradı:

— Oh ne kadar mes'ûdum, ne kadar mes'ût Yarıbâk...

Diyse fışkırdı.

Genç ve masum kadın bütün hislerini benîmle paylaşırsâ sadetinin tamamiğine inanıyordu. Elini tutan e- linde öyle bir güvensiz öyle, kudretli inancı vardı... Sevgili Asude'ye benîm... İnan bana sadetimiz, güzel mes'ût yuvamız hiç bir keder, hiç bir kâzup gölgelendirmeyecek... Senin masum, müstakim kalbin hiç şüphelenmeyecek... Bunu vadediyordum sanal inan bana sevgilim...

İçinden geçen bu derun samîniyeti mütakâa dıymış olacaktı. Elimi tutan narin ve plik elinin cudi bana cevap veriyordu:

— Benim hayatta güvendiğim ve sevdiğim tek ektik! Seni her zaman seveceğim. Son nefsimde kadar seni mes'ût etmek için yatacağım!

Akşam yavaşı yavaşı şifâf sıyah tül- lerini karşı kıyılarla durgun sularına, yaymaya başlamıştı. Söhliler kara kalem bir desen gibi ağır bir tonla belirsizleşiyordu. Heybelerin çamı tepelerine çekilen güneş ışıkları konuşan bize göüllerimiz gibi sessiz vâziler gönderiyordu.

(Devamı Var)

Bir avukatın mektubu ve cevabımız

Evvelâ davacı; sonra borçlu lehine vekâlet deruhte ettiği ve aynı davada alâkadar diğer üçüncü kimsenin de vekâletini aldığı iddiasıyla avukat Mustafa Adil hakkında müddeiumumilîye yapılan bir şikâyetin tahkik edilmekte olduğunu 1 mayıs tarihli gazetemizde yazmıştık.

Dün Mustafa Adil böyle bir şikâyet mevcut olmadığını beyan ederek bu mektubunun neşrini talep etti:

«Mektûb neşriyatı benim büyük bir ipotek davasında evvelâ davacı; sonra borçlu lehine vekâlet deruhte ettiğim yazılmıştır. Aralamada kanunî husumet devam ettikçe kanunen, ahkâmkan bir avukatın vekâletlerinin birleşmesine imkân olmayan böyle bir şeyi nefretle reddeder ve ilk çıkacak nüshamıza tezkirini rica eder; Makâmı aindence icap eden kanunî takibâtı yapıpım arz ederim.»

SÖNTELEGRAP — Gazetemizin vâki olan bir şikâyet yazması şırı değildir. Onun için; B. Mustafa Adil hakkındaki mevzu bahis şikâyetin 25 Mart 1942 tarihinde ve İstanbul Müddeiumumilînin 2825 numarasıyla Müddeiumumilîye, yine 27 Mart 1942 tarih ve Barohn 907 numarasıyla de İstanbul Barosuna yapılmış olduğunu kıvâyeten kayı mecburiyetindeyiz. Bu şikâyet ve müracaatlarda, «Bir davada alâkâdâr bir zatın Vekâleti umumiyesini deruhte eden muallehlîk; İstanbul Beşinci İcra Dairesinin 1934/1282 numaralı dosyasında mevcut vekâletname ile alâkâdârın vekili İken mezkûr gossya halledilmeden borcu Emine Sayeste isminde bir kadının vekâletini de deruhte ettiği ve her iki vekâletnamenin de mezkûr 1934—1282 numaralı dosyada mevcut bulunduğuna iddia ve beyan olmuştur.

«Yine meselede alâkâdâr üçüncü vekâletname iddiasına gelince: Diğer bir bayanın kendisini Beyoğlu 661 No'luğün 26/5/1935 tarih ve 3184 numaralı azimnamesiyle vekâletinden çıkarmasına rağmen İstanbul Asliye İkinci Hukuk Mahkemesinin 937/39 numaralı dosyasında görüleceği ve hile ikinci derece de İpotegi gerek Emine Sayeste lehine ve gerekse asil birinci derece ve mü kademed vekili umumiyesini bulundugu zat lehine halledip bu husustaki ilâmı tapuya götürecek ikinci derece İpotegi tek ettirmişti. Ve İpoteya göre bu suretle ikinci derece İpotek kırk bin lira mütâazir olmuştur.»

Bu şikâyet ve iddialar tabkik edilmektedir. Bittabi hakikat tahkikat nihayetinde tecelli edecektir.

İçin ne o vâtilere kapılmakta, ne de o tehditlerden korkmakta bir selâmet görülememiştir. Olsa olsa memleketlerimiz müdafaa azmetmekle kurtuluş ümidini bulunmayacağını düşünerek işe ona göre sarılmışlar, çalışıyorlar. Kendini bir gün müdafaa için Avustralyanın neden bu harbe gelinceye kadar hazırlanmış olduğu bahsi de tekrar açılacağı beenzıyor. Bundan bir ay evvel dünya matbuatının birinci mevzuu Avustralya meselesi olmuş, bugün yarı Japonların orayı almalarına hergün ihtimal verilmiştir. Fakat görüldü ki Japonların böyle bir harekete girmeleri için kendilerince birtakım mühim hazırlıklara lüzum vardır.

Avustralya da kendini müdafaa için tertibat alması hava kuvveti temin etmeye daha evvel çalışmıştır. Fakat ne çare ki hiçbir zaman bu hazırlıkları onu İngilterenin, yahut Amerikanın yardımına olan ihtiyacından kurtaramamıştır.

Bu harpte de sayı itibarıyla Japon kuvvetleri Avustralyalılara üstündür. Belki İngiltere ile Amerika da kendilerinden istenen yardımı temin edemiyerek Avustralyayı kendi kendini müdafaa vaziyetinde bırakacaklardır; deniyordu. Bu acıdır, fakat hakikat böyle olabildi. O halde Avustralyalılar kendi vasıtalarının imkânı nisbetinde, fakat kahramanlıklarını yükeceği ile dövüşecekler demektir.

Avustralyalıların şimdi nisbeten az bir zamanda nasıl çalıştıkları ve hazırladıkları gelen malûmatın anlaşılacaktır. Herhalde Avustralyaya karşı Japonlar tarafından girileceği söylenen taarruz harekati ne vakit başlayacaksa karşısında şiddetli bir mukavemet görecektir.

Hind denizinde Seylân adası üzerindeki hava taarruzları da Japonların yeni faaliyetlerine bir misal teşkil etmektedir. Bunun Hindlilere karşı değil, Hindistan'daki İngiliz hükûmiyetine karşı bir hareket olduğunu Japon tarafı söylemekte Hindlileri bir an evvel İngilizlere karşı kıyama teşvik etmekten geri kalmamaktadır. Bununla beraber Seylân üzerindeki hava taarruzlarında da bir fevkalâdelik görülmemektedir.

POLİTİKA

Birmanya muharebesinde yeni gelişme

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Bir aydanberi Birmanya'da Mandalay ve Laşio için bir taraftan Japonlar diğer taraftan da Çinliler ve İngilizler arasında çetin muharebeler vuku bulmaktadır. Çinlilerin ve İngilizlerin hedefleri, Japon ileri hareketini üç hafta sonra başlayacak olan yağmur mevsimine kadar durdurmaktadır. Bükirildiğine göre bu memlekette yağmur mevsimi başladıktan sonra harekâta devam etmek mümkün değildir. Japonlar da bunu bildikleri için ki yağmur mevsiminden evvel Laşio ve Mandalay; alarak Birmanya muharebesinin birinci safhasını nihayetlendirmeye çalıştılar.

Gelen haberlerde Laşio ve Mandalayın düştüğü bildirilmektedir.

Bu suretle Rangondan başlayıp Mandalaydan geçerek Laşio'da nihayetlenen şimendifer yolu tamamile Japonların ellerine geçmiş bulunuyor. Japonlar bu şimendifer yolunu ellerine geçirmekle meşhur Birmanya yolunu işgal etmişler ve Birmanya muharebesinin birinci safhasını da sona erdirmişlerdir. Bu şüphesiz Japonlar için büyük bir zaferdir.

Fakat Birmanya yolunun kapanması Çini tamamilen tercit etmiş değildir. Yolun tehlikede olduğunu anlayan İngilizler, Çinin Hindistanla olan muvasalasına başka yollarla temin etmişlerdir. Bu yollardan biri Kalkita - Asam üzerinden; ikincisi de İran - Rusya üzerinden geçmektedir. Amerika Cumhurbaşkanı Ruzevelt; Birmanya yolunun kesilmesi olmasına rağmen; Çine yardım yetiştirmenin caresi bulunduğunu söylemekte Çinin tercit edilmediğini anlatmış bulunuyor.

Acaba Birmanya yolunun kapanması; Çinlilerin manevyatları üzerine nasıl bir tesir hasil edecektir? Çinlilerin Pearl Harbour baskınından sonraki olaylar karşısında Uzak Şark'taki Anglo - Sakson kuvvetleri hakkında biraz hayal sukutuna düştüklerine şüphe yoktur. Doğrusu şudur ki bu noktada Anglo - Sakson memleketlerinin halkı da aynı hayal sukutuna düşmüşlerdir. Bununla beraber; unutulmamalıdır ki Çin ile Japonya arasındaki döşüş dünkü bugünkü mesele değildir.

Çin yalnız başına Japonya ile mücadeleleyi -"o almıştı. Çinliler 1937 senesi yazında Japonya ile habi kabul ederken; İngilterenin ve Birleşik Amerikanın yanbaşılarında müttefik olarak çarpışacaklarını rüyalarında bile görmemişlerdi. Bu devletlerden gelebilecek yardım hakkında bir hayale kapıldıklarını anlatan bir delil de mevcut değildir. Amerikanın yardımı maddî olmaksızın ziyade manevî idi. İngiltere de Japonya ile münasebetlerini bozmak istemediğinden Çine karşı kayıtsız kalmış ve bir aralık Birmanya yolunu bile kapatmıştır.

Bu şartlar altında yalnız başlanı, na döşüşün Çinliler, şimdi dünyanın en kuvvetli iki devletle mukadderat birliği yapmış buluyorlar. Çinin mağlûp olması için Birleşik Amerikanın da mağlûp olması lâzımdır.

Birmanyanın işgalinden sonra Japon taarruz hamlesinin istikameti ne olacaktır? Japonlar bu male doğru taarruz hareketlerine devam ederek Çini cenuptan vurmaya mı çalışacaklar? Yoksa Hindistana doğru mu yürüyeceklerdir? Bir defa Mandalay ve Laşionun işgali dahi bütün Birmanyanın işgal edilmiş olduğunu hatırlamak gerektir. Birmanya 400 bin kilometre kare genişliğinde büyük bir memleketdir.

Japonlar henüz bu memleketin yarısını işgalleri altına alabilmişlerdir. Bundan sonra yapılacak hamleden bahsedebilmek için Birmanyanın diğer kısmını da işgal etmeleri lâzım geliyor. Halbuki yağmur mevsimi gelip gatacağında bu iki istikamete doğru bir hamle yapmak kolay bir iş olmayacaktır. Hamleyi yapmak zamanı geldiği vakit de bunun, tabii arzularla ayrılmış bulunan Hindistana doğru değil Çine doğru tevcih edilmesi daha kuvvetli bir ihtimalkedir. Hindistan karesinde zinde denizden gelen tehlikeden tehdidi altındadır.

ADİLER KARŞINDA SÖNTELEGRAP

TENKİDE

TAHAMMÜL

Peyman Sefa, bir tiyatro anketine verdiği cevapla şöyle diyor: «Tiyatro, tenkide tahammüllü olmayan bir rejisörün elinde buralı kalamaz.»

Eyvalı, eğer, tenkide tahammüllü olmayan her idare adamını, başında bulunduğu müesseseden ayırmaya kalkışsın... Acaba, kaç kişiye yol görürsün?

KADINLARIN

KIYAFETİ

Muharrir Vâ - Nû, kalemine Anadolu kasabalarındaki kadınların kıyafetini dolmuş, habire yazar, yazır, durur

Ne yapalım, yâni? Vâ - Nû'nun gözüne kaç görünmüyor, diye, her kasabalı kadın için de ayda bir iki yiz lira tuvalet masrafı mı edelim?

BALIĞIN

ŞEREFLİ

Uskuntunun kâfisi evvelki gün on kuruşa satılmış.

Şu zamanda, on kuruşa bir kilo uskuntur... insanın inanamıyacağı geliyor. Bu balığın şeref ve izettinliğini korumak için, kendisine yüksek bir narh tayin etmeli, başka çare yok!

ASİLER

ARASINDA

Vatan refilimiz yazıyor:

Bir Amerikalı kadın gazeteci, İranda asiler arasında röportaj yaparken, vâfide başında vurularak ölmüş.

Halbuki, biz zannederiz ki, gazeteci, âhir ömründe mutlaka Bahâî caddesinde stüdyosunu ölmüş...

AHMET RAUF

Çırağın marifeti!

Tahtakalede Alacahamam sokak 20 numaralı Yomtofa ait dükkânda çıraklık yapan Yusuf ustasının mağazada bulunmadığı bir sırada kasayı açmış içinden 200 lira çalarak kaçmıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

Yomtofun vakti olan müracaati üzerine zabıta hırsız çarğı yakalamıştır.

EDEBİ TEFRİKA: 3

Çingiraklı Yılan

Yazan: NEZİHE MUHTİN

Genç kadın tatlı bir heyecanlar göğsünü göğsüne, başını yanağına dayadı.

— Evet güzel minikim bir hediye...

Senin kadar sevdim bir bebek...

Karabın önünde atan saf kalbimin yüzüne çaldığı tatlı manayı görmek için çenesinden tutarak yüzünü kaldırdım. Asudenin gözleri derinde berraklık damla saadet gözyarı parlıyordu.

On beş gün sonra bütün hazırlıklarla, bir yaz, yeni valizlerimizle İtina ile yapılan elbiselerimizle yelkenli ol- duğu halde Büyükada'ya yollandık.

Mayısın son haftasıydı. Beyoğlunun bir arka sokakına sıkışmış küçük a- partmanımızdan, çam ve güneş diya- rına geçişimiz rühumuzu igras ve sevide doldurmuştu. Hayatta hiç bir endişesi olmayan milyonlar acaba bi- zim kadar mes'ût müydüler? Zannet- miyoruz! Çünkü bir sevgiden bir çift- lik... Hem az, hem refat, hem güzel, lik hepî bir araya çok güç toplanan

sevgiler...

Klubün otelinde evvelce -amarladığımız oda hoş ve şirin bir yuva idi. O- raya yerleşince birbirimizi ne kadar çok sevdiğimizi daha iyi anlıyo- duk. Görüldüğü her yenilik birbirini, neze sarılıp uzum uzum öpülmeye vesile oluyordu. Asude mavi organın- ılı gece robunu omuzlarına ilâşirdi ay- nada kendisini seyrederken, birdenbi- re pencereden girip saçlarını öpen bir güneş hümânesine tutulurak küçük tara- camıza çıkıyor, orada deniz, çam ve gü- neşin süzen geniş ve mavi havayı göz- lerini kaplayarak derin derin içine ce- kenken, saadet ve aşkın engin ihtiyacı ile bana sokuluyordu.

İlk günü küçük ve girin odamıza Be- yoğludaki apartmandan çok fazla a- lışık. Zamanın nasıl geçtiğini farke- demiyorduk. Gardrobuna beraber dü- ştük. Bazı eşyaların yerlerini değis- tirdik. Asude Adâ İskelesine çıkarak ci- kış azlığını kocaman bir demet çi- çeği vazoları taksim etti. Odamız bir

cennet olmuştı. Biz de mes'ût Adâ ile Havva... Aramızda ne şeytan ne de memnu meyvâ... Açık pencere ile gan- tel perdesinden süzülen deniz ve çam kokulu olgıyı yumsak hava bütün vücudunu yenil ve mes'ût bir hayat gibi yayıyordu.

Kapımız hafife vurulup içeri giren beyaz keten önlü bir fan dö şam- br, ikinci kahvaltısı için ne emrettiği- miizi sorduğu zaman saate bakmak ha- tırımıza geldi. Tam beş...

Biraz sonra taraca da mü- kellef bir kahvaltı hazırlanmıştı. Biz Asude ile Pazar ve Cumartesi tatil- den sonra bu kahvaltısı küçük ve dar apartmanımızın hoş mutfağında el birliği ile hazırlardık. Bazan da so- kağa çıkıp bir pastahanenin dumanlı köşesinde karşılıklı çay içerdik. Bun- dan şikâyetçi miydik? Asâ!.. Fakat bu açık hava... Bu itina, bu kibar ve sakın müht ruhlarımızın sadetini be- ka manasını tahtmıştı. Bu duygular ikimizden kalbine aynı zamanda bel- liyor, izsha, kelmelere hacet kalma- ryan birbirlimize yaklaşıp öpüşüp sevgiyoğdu...

Kahvaltıdan sonra plajlara uzan- dık... Karşımızda uzanıp genişleyen mavi peritullara kaynaşan deniz bizi bu saadet ve huyfa âleminde tatlı tat- lı sarhoş ederek salıyordu.

Son 24 saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: A. ŞEKİB

Londradan bildiriliyor: İngiliz kuvvetleri Madagaskar'da Curier körfezine çıkmışlardır. Maksat Diego - Suarez deniz üssüne ulaşmaktır. İngiliz kuvvetleri pek az mukavemete rastlamışlardır.

Vaşingtondan bildiriliyor: Amerika Haricîye Nazırı Hül demistir ki; Madagaskara yapılan İngiliz çıkarmasına; icap ederse Amerikan harp gemileri iştirak etmeye hazırdr.

Vişiden bildiriliyor: Laval Birlik Amerikan notasına şu cevabı vermiştir:

Fransız hükümeti Madagaskarın İngiliz kuvvetleri tarafından uğradığı tecavüzü en şiddetli bir tarzda protesto eder. Madagaskarın bir gün Fransaya iade edileceği hakkındaki teminatı Fransa hükümeti senet itiraz eder. Amerikan taarruza uğrayan bir Fransız operasyonu müdafaadan Fransayı merietmek iddiasındadır. Fransız hükümeti bu kabul edilmeyen iddiaları reddeder. Fransız hükümeti bu taarruzdan doğabilecek neticelerde Ruzveltin düşen meclisiyet hissesini ona bırakmaktan başka bir şey yapamaz.

JAPON BAŞVEKİLİNİN DEMECİ

Tokiyodan bildiriliyor: Başvekil Tojo harp sanayii mümessillerinin toplantısında bir demec yapmış ve ezümle demistir ki:

«Japon» fevkalade askeri başarıları elde edebilir. Meamafih mağlûbiyet ve zaferi ancak istikbal gösterecektir. Japonya harp sanayii işlerine büyük bir hız ve rerek kendi silahlarını takviye etmek mutlak mecburiyeti karşısında bulunmaktadır. İngiliz başadınak suretlerinde bir İngiltere ve Birleşik Amerika'ya karşı son zaferi elde edilecektir.

MİHVER 3 YERDE BİRDEN TAARRUZA GEÇECEKİMİŞ

Nevyorktan bildiriliyor: Askeri mahfillerde hüküm süren kanaate göre mihver üç tarafa birden taarruza geçecektir. Birisi

Madagaskara İngiliz taarruzu— japon başvekilinin demeci — Mihver üç yerde birden taarruza geçecekmiş — Alman - İngiliz hava harbi — Birleşik Amerikanın bahriye efradı mevcudü — Doğu cephesinde muharebeler —

Krım'dan Kafkasa, ikinci Kırım adasına, üçüncüsü de Malta'ya doğru yapılacaktır. Mihverin askeri hazırlıklarının tamamlanmak üzere olduğu ilâve edilmektedir.

ALMAN - İNGİLİZ HAVA HARBI

Londradan bildiriliyor: İngiliz hava kuvvetleri cenubi Almanya'da Stuttgart'da ve şimali Fransa'da Havr limanına taarruz etmişlerdir. Dün gece de Skoda - Milson fabrikaları bombalanmıştır.

BİRLEŞİK AMERİKANIN BAHİYE EFRADI MEVCUDÜ

Vaşingtondan bildiriliyor: Bahriye Nazırı Knoks bahriye yardımı cemiyetine hitaben söylediği nutkunda ezümle demistir ki:

«Bu harpte bahis mevzuu olan şey bütün varlığımız ve bütün benliğimizdir. Knoks Amerikan bahriyesinin halen 500 bin mevcudü olduğunu ve 1943 temmuzundan evvel bir milyondan fazla mevcude sahip olacağını ilâve etmiştir.

DOĞU CEPHESİNDE YENİ MUHAREBELER

Almanlara göre: Doğu cephesinde yapılan bir çok Alman taarruzları hareketleri mevzileri sağlamlaştırmağa müsait olmuştur. Düşmanın önemli teşkilleleri yaptığı mahalli taarruzlar neticesiz kalmıştır. Sivastopol'da Rus çıkış teşebbüsü kırılmıştır.

Ruslara göre: Bazı kesimlerde Rus kuvvetleri taarruz hareketleri de bulunmuşlar ve mevzilerini güçletmişlerdir.

Stokholm haberine göre: Mareşal Timoçenko Kursk, Harikov ve Taganag kesimlerinde taarruza geçmiştir. Briyansk'da şiddetli muharebeler olmaktadır. Sovyetlerin kayıpları ağırdır. Bu taarruzlar menfi netice vermiştir.

SEHİRDEN - MEMLEKETİTEN - BÖTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Laval Berlinde Madagaskar işini konuşacak

Londra, 6 (A.A.) — Taymis gazetesi bugün Fransız hükümetinden alarak neşrettiği bir habere göre M. Laval, Madagaskarın işgalinden mütevellit vaziyeti görüşmek üzere Berlin'e gidecektir. Bu haber Fransız mahfillerince de teyid olmaktadır.

İNGİLİZ Müdafaasının HAKKI.

(Başmakaleden devam) İslamı ihlâl edebildi. Bunun içinde ki, hareketin avakibi ne olursa olsun İngiltere mevzuu üzerinde radikal davranmaya karar vermiş ve bu yolda Amerikanın da tasvip ve tam muvafakatını almıştır. Essen, Yeni Kaledonya'nın işgali münasebetiyle Ruzvelt bir suali cevaplandırmış: — Fransız müstemlekelerinde gözünüz yok. Fakat, harbi kazanmanın ve müdafaanın tamzini emnemiz beklenmeden icap ettikçe küireların neresinde bulunursa bulunsun Fransız üstemlekelerini işgal etmekten sakıymayacağız. — Madagaskarın işgali de bu icaplardan birini yerine getirmek olmuştur.

Anlaşıyor ki, aksülâmel ne olursa olsun Amerika ve İngiltere ikinci dünya harbinin sayı içinde kendileri için hayati mahiyette edettikleri her noktada dayanmaya karar vermişlerdir. Sovyet Rusya'nın mukavemetine bağlı olarak Amerika kendi hazırlıklarını tamamlamaya kadar ve yine İngiltere kendi menfaatlerini behemehal müdafa beklemiden Sovyet Rusya - Hindistan - Arap Yarımadası - Mısır ve Afrika ile Avustralya, Yeni Zelanda kitalarında ve Hind Okyanusu ve Şarki Afrika adalarında behemehal tutunmayı ve dayanmayı taahhüt etmişlerdir. Onlar da takdir ediyorlar ki, Rusya yolda, Hindistan çözülmüş, Irak ve Mısırda birlikte bu denizlerdeki ve kıyılardaki adalar elden çıkarsa Mihver harbi bitirmiş olmasa bile Okyanuslar ve mukavemet harbi haline geçirmişe muvaffak olabilir. Bu muvaffakiyete fırsat ve vakit bırakmamak için İngiliz müdafaası neyi haklı görürse onu yapmaktadır. Almanyanın hükümeti, Mihverin fevranı, Vişin şiddet galeyanı ve gidişi ne mahiyet ve netice arzederse etsin İngiltere ve Amerika kendi müdafaalarını sağlamak bakımından her garıye bayırmaya karar vermişlerdir ve, pervasızca bunu yapmaktadır. Harbin mütefakillerin zafarı ile neticelenmesinde kendi kurullarını arıyan Fransızlar, her türlü tasarruf ve mülikiyet hakkı kendilerine ait olduğuna göre herhalede bu işgalden lüzümlü düşürsünceye kadar, Bu itibarla Fransadaki abisilere rağmen gerek Vişin hudutları içinde gerek işgal altındaki Fransada İngilizlerin bu tarzı hareketleri Fransızlık âlemini topyekân tahrik etmeyecek ve belki bir kısım Fransız sonuna kadar gütmek mücahadesine sevkedecektir. Muhakkak ki, gerek stratejik mevki, gerek muvasala, müdafaası, yol ihtiyacı bakımından bilhassa bu ölmüş ve kalım mücahadesinin seyrinde İngilizlerin Madagaskar işgalleri altına alınmaları bir zaruret, Galip ihtimal ile bu sakınlamaz ve ifası behemehal zaruri icabı yerine getirmekle mütefakiller Vişin menfi durumunu ilzerinde fırsatlandırmıyorlar; fakat Asya - Orta ve Yakın Şark müdafaası ve emniyeti bakımından da kendi paylarına en yerinde bir hareketi tasarlamış ve başarmış bulunuyorlar.

ETEM İZZET BENİCE

Yenisabah refikimiz

Bugün dördüncü neşriyat yılını ihmal edip beş yaşına basan Yeni Savaş refikimizi tebrik eder, daha uzun ömürlü temenni ederiz.

Cavadan kaçan tayyareci talebeler

San Fransisko 6 (A.A.) — Cavadan ayrılmış muvaffak olan sekiz bin Holandalı tayyareci talebe dün bir Amerikan tayyare talim merkezine gittiklerdir.

Madagaskar muharebesi

(1 inci Sahifeden Devam) güçleri, Madagaskara yapılan taarruza iştirak etmişlerdir. İngiliz kuvvetleri, iki kravazörden, dört muhripte, iki asker taşıyıcı ve kuvvetli bir ihtimalle göre bir tayyare gemisinden mürettepti. Paraşütçü kitaları Diego Suarez deniz üssüne karşı kullanılmışlardır.

İki İngiliz tayyaresi düşürülmüştür. Sah günü akşamı verilen Vişin telgrafı, Laval hükümetinin, Hind denizindeki diğer Fransız adalarının akıbetlerini endişe ile düşündüğünü bildirmektedir. Bu adalar Comars takım adaları Reunion adasıdır. Fransız resmi ajansı, bu adalar hakkında henüz hiçbir haber almadığını bildiriyor.

Londra, 6 (A.A.) — Vişiden haber veriliyor:

Fransız milli ajansı, Madagaskar'daki savaşlar hakkında aşağıdaki tafsillatı vermektedir:

İngilizler, Diego-Suarez üssüne karşı iki istikametten harekete geçmişlerdir. Bu hareketlerden biri, harp gemileri ve tayyare filolarla cepheden taarruz, diğeri Courrier körfesinde karaya çıkarılan kitalar tarafından geri hatlara hücum suretili yapılmaktadır. Bu son hareket memur İngiliz müfrezeleri Emania adanın diğer kısımları arasındaki muvasalaları kesmeyi hedef tutmaktadır.

Londra, 6 (A.A.) — Vişiden bildiriliyor:

Resmî Fransız ajansı haber veriyor: İngilizler, Diego-Suarez deniz üssü ile Madagaskarın diğer kısımları arasındaki Saintandrakaka bezahum kontrol etmektedir. İngiliz kitaları efradından 20 bin kişi taarruzlara iştirak etmektedir.

Filipinlerde

(1 inci Sahifeden Devam) dir. Bu sabah Amerikan Bahriye Nazırlığının neşrettiği bir habere göre ada müdafillerinden alınan bir mesajda Filipin saati gece yarısı Japonların girdiği bir hücumla geçtikleri ve kara muharebesinin başladığı bildirilmiştir. Ruzvelt bu mesajı almamadan evvel kumandan Wain Wright'ın şu telgraflı göndermiştir:

«Bu son haftalar zarfında giddetlenen bombardmana karşı Corregidor kalesi müdafillerinin gösterdikleri mukavemetin günbegün artmasını hayranlıkla takdir ettim. Dünyaya parlak bir feragati nefis misali verdiniz. Amerikan milleti daha büyük bir cesaret misalinin tasavvur edememektedir. Soğukkanlılığınız tek mil dünyadaki askerler için yeni bir vazife sembolü yaratmıştır. Tekmil askerler sizden ilham almaktadır. Sizin fedakârlığınızdan dolayı tersaneler ve fabrikalar işçileri daha büyük sevele, azimle çalışmaktadırlar.

Ruzvelt telgrafının şu cümlelerle bitmiştir:

«Siz ve sizin sadakatli arkadaşlarınız harp gayretlerinizin canlı bir timsali ve zaferin garantisi haline gelmiştir.»

«ARABACININ KIZI» filmi büyük yıldızı

HILDE KRAHL'ın

En güzel ve en son

Gece, Gündüz Benimsin!

filmini, bütün İstanbul halkı bu hafta

ŞARK

Sinemasına gidip görmelidir.

Havay takım adalarına Japon taarruzu

Pearl Harbour 6 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre; Havay takım adalarının 1149 mil batı gimalinde keim Midway adası, harbin başından beri beş defa taarruza uğramıştır. Bu haber, Pasifik donanması başkumandanı Amiral Nimitz tarafından bir teftiş seyahatinden avdetinde verilmiştir.

Mareşal Çan-Kay - Şek

(1 inci Sahifeden Devam) lerdir. Şehinde yangınlar da çıkarılmıştır.

Çankaysek kuvvetleri 4.5 yıldanberi Japon istilası altında bulunan Şanghay şehrine de taarruz etmişlerdir.

Hangçay, Amoy ve Lençen şehirlerine de hücum edilmiştir.

Simdiye kadar Çin çeteleri bu şehirlerin yakınlarda faaliyet göstermişlerdir ki birinci defadır ki kuvvetli bir teğebbüsü ele almışlardır.

Son harp münasebetiyle Japonların Çin'deki kuvvetlerini azaltmağa mecbur kaldığı bir zamanda yapılan bu hücumlar çok mühimdir.

Cungking 6 (A.A.) — Resmen bildiriliyor:

Çin kitaları Nankin tersanesini, demiryolu carını ve cenup kısmını almışlardır. Şehrin içinde bir çok yangınlar ve infilaklar olmuştur. Çin kitaları Hangçova girmişler, orada sokak muharebeleri yapmışlardır.

Madagaskar adalarının akisleri

(1 inci Sahifeden Devam) vâm etmektedir. İngiliz kuvvetleri adanın şimal ucunu geçerek ilerlemektedirler. Mukavemet hafif olmaktadır.

Bu sabahki «Taymis» gazetesi nin diplomasi muhabiri de diyor ki: «Hindistan Okyanusu aşırı zaman mütefak hayat yolunun Japon tehdidi altında bulunması bu işgali ehem kılmiştir.

Haritaya bir bakış tehlikenin ne kadar büyük olduğunu gösterir. Madagaskar Afrika sahilinden takriben 500 kilometre uzaklıktadır. Adanın ele geçmesi üç levazım yolunu emniyete koyacaktır.

Bunlar: 1— Şarki Afrika boyunca Ümit burnu.

2— Ümit burnundan Hindistan'a uzanan yol.

3— Ümit burnunu Avustralya'ya birleştiren hatlar.

Cörçil 24 marttaki nutkunda Akdenizden tamamilen istifade edilemedikden Ümit burnu yolunun hayati bir damar olduğunu gayet sarıh bir şekilde söylemiştir.

Vali bu sabah geldi

(1 inci Sahifeden Devam) mek istihkakları ellorindeki karnelere göre nazını alacaktır. Bu vaziyet muvakkattir.

Vali Y. Abmot Knuk

VALİ GELDİ

Vali doğruca Vilâyet'e gelmiştir. Burada işe ve kısatat Müdürlerinin ve diğer alakadar bazı zevatın iştirakile uzun bir toplantı yapılmıştır. Toplantı gazetecileri makineye verdiğimiz sırada hâlâ devam ediyordu. İstanbul işe vaziyetinin görüşüldüğü tahmin edilmektedir.

İkramiye kazananın yolu

(1 inci Sahifeden Devam) lerin numaralarını bu biletlere ustalıkla bir tarzda hâketmiş, Agopla Kıryakce de Milli Piyango gışesine giderek bu sahte biletlere 1800 lirabik ikramiye almışlardır.

Bu sahtekârlık işini idare ettiğini söyleyen Semsettin evinde 1750 lira para ile birtakım piyango biletleri bulunmuştur.

Müddetumutlî teslim edilen üç sahtekâr da tevkiif edilmişlerdir.

Suikast muhakemesi

(1 inci Sahifeden Devam) Papene karşı suikastın mazmun olarak mahkemeye verilmiş bulunduğunu, halbuki kendisinin cahlil ve suçsuz olduğunu söylüyor ve:

«İhtim altında bulunduğum suça sırf arkadaşım Ömer'e bir yardım olsun diye iştirak etmiş bulunuyorum. Ben «komünizm» nedir bilmem. Bildiğim bir kaç ustura ve makastan ibarettir. Mezara kadar da böyle kalktı ve böyle gidecektir.

Süleyman istidadı bundan sonra Niyazi ile münasebetlerini zikretmek bunun bir suç olmadığını söylüyor ve Yugoslavyadaki Fahrinden aldığı bir mektupta bir bavul içinde bazı kıyık çamaşarlar gönderdiğinin yazık olduğunu ve hemşerilik namına bu bavulu aldığı beyan eder:

«Abdurrahman Yugoslavyaya gidiyordu. Bavulu ne olacağını Fahrinden sormamı rica etti. Bilâhare; Sovyet sefaret-hanesine teslim olman istendi. Ben de o sıralarda iş bulmak için Ankara'ya gelmişim. Polonyalı M. Romaneski beni Sovyet sefaret-hanesine götürdü. Orada evvelâ Kornilofla karşılaştım. "Erdim. Benim yerimde siz bulun-saydınız ve sizden bir hemşeriz rica etseydi bu insanı yeti yap-maktan uzak mı kalırdınız...»

ÖMER ANKARA'YA GELİYOR

Bavulları Sovyet sefaret-hanesine götürdükten birkaç gün sonra Kornilof dükkânı geldi. Sefaret-hanede türkçe konuşmadığı halde türkçede türkçe hitap ederek beni çağırdı. Konuştum.

Ardan epey bir zaman geçtikten sonra da bir gün Ömer Ankara'ya gelerek benim bulunduğum berber dükkânının önünde dolaymaya başladı. Dıyarıya çıktım: Tıraş etmek istediğini ve Ankara'ya Hukuk Fakültesine kaydolmak üzere geldiğini söyledi. Kendisini pek çok sevdiğim bu çocuğu 5 gün evimde misafir ettim. Sonra ev sahibinden müssade alarak bir müddet daha evimde kaldı. İstanbul'a avdet ederken:

«Abdurrahman bir caha gö-receğimi ümit ediyorum.» dedi.

«Hani sen bir Rustan bahsediyordun. Buraya beni o gönder-di. Tren kalkarken de Fon Pa-pene suikast yapılacağını ilâve e-derek:

«Ağabey zaten her gün milyonlarca insan ölüyor.» dedi. Ben buna inanmadım.

KOMPLODAN BAHİS

Şimdi evvelâ Abdurrahman'dan sonra Kornilof'un soruyorum. Bana iş «komplot» dan bahset-mişler midir? Beni «suçlu» sandalyesine oturtan adamlar bu işle ne kadar alakasız olduğunu pekâlâ biliyorlardı. Ben «komünist» değilim ve «komünistlik» nedir? bilmem. Tahliyemi talep ediyorum.

PAVLOFUN İTİRAZLARI

Süleymanın istidadı mündericati tercüman Eşref vasıtasile Rus mazmunlaca tercüme ettirildi.

Saat 11 e doğru tercüme bitti. Akademi Pavlof ayağa kalkarak:

«Bir müraعاتın var!» dedi ve yüksek sesle elindeki kağıttan okumaya başladı:

«Muhlerem hay reis; bu tev-sih tahkikat müraعاتına başlar-ken şunu nazarı dikkate arz-etmek isterim ki; bugün, tahkikat evrakı müderrecati bençe malûm olduktan sonra ceza mahkemeleri usulüne muğayir olarak hâket edildikini anladım. Bu dosyayı evvelken bilmemizin muhakeme-ye başlanmadan evvel yapılmaya icap ediyordu.

Halbuki evrakta ancak dün tamamen muttali olabildim. Bu ise Usulün 75 inci maddesine muğayir bulunmuştur.

YENİ ŞAHİTLER DİNLENMESİ TALEBİ VE BİR TEZİ

Pavlof bundan sonra sözlerine şu suretle devam etti:

«Ceza Kanununun muhtelif maddelerine istinad ederek aşağıdaki hususların kabul olunmasını rica ederim:

1 — İlk tahkikat esnasında din-lenmiş olan şahitlerden Bayan Hilmiye Yemencel, B. Hasan Yemencel, Talib, Muharrem, Feride ve Gülserenin mahkemede de ist-imamı talep ederim.

Bunun esbabı mucibesi ise şudur: Tabiiatî raporında bom-banın infilakı esnasında berhava olan şahsın 30-40 yaşında olduğu

ve 1,82 metre boyunda bulundu-ğu bildirilmektedir. Halbuki bu şahitler Ömer Tokadın 23 - 24 yaşında olduğunu söylemektedir-ler.

Kezalik raporda parçalanmış şah-sın sünnetsiz olduğu ve bir his-tiryan bulundugu bildirilmek-tedir. Binacaleyn mütehas-sis, lar yazmışlardır. Madenki ber hava olan şahıs hristiyanıdır. Mevzuu bahsolan Ömer bu de-gikirdi ve Ömer ortadan kalkan, saklanmış olan bir adamdır, bir başkasıdır.

Neticede; Mütehasisların rap-porlari şahitlerin ifadeleri ara-sında mübayaenât varid ve bu mübayaenetin izalesi lâzımdır.

AMELİYAT MESELESİ

Tetkik ettiğın dosyalarda bir çok delâil dâha bulduk:

Yukarıda isimlerini vermiş ol-duğın şahitlerin mahkemede dinlenmeleri bu delâilin doğru-luğunu gösterecektir:

Ömer Tokad 1,5 yıldanberi Türkiyede bulunmaktadır. Bu müddet zarfında herhangi bir «ameliyat» «mısmı» olduğuna da-ir şahadet yoktur. Bilâkis Ömer Tokadın teyzesi Bayan Hilmiye Yemencel 27 şubat tarihli ifa-desinde Ömer Tokadın hiç bir ame-liyati geçirmediğini iddia ey-lemiştir.

Halbuki raporda parçalanmış şahsın evvelce bir ameliyati geç-irmiş olduğu tasrih olmaktadır.

Hasan Yemencel de Ömer Toka-dın ne İzmir geldiği zaman ve ne de İstanbul'da bir ameliyati ge-çimediğini beyan etmiştir. O hal-de infillakla parçalanmış adam Ö-mer Tokad değildir.

Talib ve Muharrem de «Ömer Türkiyede hiçbir zaman hasta ol-mamıştır.» demişlerdir. Ayrıca, Ömerin hismalarına ve akrebalara göre de Ömer hastalanma-mış ve ameliyati da olmamıştır. Diğer taraftan müslümanlığın esasını teşkil eden «sünnet» ame-liyesinin yapıpı yapılmamış ol-duğu da Ömer Tokadın akrabala-rından sorulmuştur. Bu ehet de sorulmalıdır.

ELİBE PARÇALARI

4 Mart tarihli ifadesinde Ab-durrahman bir çocukluk arkadaş olan Ömer Tokadın sünnetsiz olup okmadığını bildediğini söylemiş-tir. Süleyman da aynı şeyi beyan etmiştir. Bu noktalar bana acayip geliyor?..

Kornilof vasıtasile tedkik etti-ğın dosyalarda ilk tahkikat es-nasında bunun tesbit edilmiş ol-duğunu gördüm.

Sonra parçalanmış adamın Ömer Tokad olduğu elbise parçalarına göre anlaşılmıştır. denilmektedir. Şahitlerin ifadelerine göre bu ma-kat'i surette izah etmek mümkün ve pratik noktalardan kusurli-dur.

Künkü her şehirde ve her şa-hsta koyu renkli palto, açık renk elbise bulunabilir. Bir çok adamlar da altı kauçuk olan ayakları giyebilirler. Halbuki Süleyman eaki ifadesinde Ömer Tokadın es-ki ve altı pençeli ayakları giy-diğini söylemiştir. Parçalanmış adamın; Ömer Tokadın elbisesine benzeyen bir elbise giydiği ve hat-tâ bu şahsa bizzat Ömer Tokadın elbiselerinin de tedarik olunarak giydirilmiş olması da muhtemel-dir.

Şimdi saat yarıdır. Pavlof sözlerini söylemekte ve muhakeme el'an devam etmektedir.

ADİL AKBAY

Atina zabıtası kadrosu genişletiliyor

Berlin 6 (A.A.) — Atinadan bir ajansa bildiriliyor: Bugün resmi gazetedeki çikan bir kanun, polis müfrezelerini kuvvetlendirmek üzere 36 ve 40 sınıfları ihtiyatla-rının seferber edilmesi için Yun-an dehiyeli nazırına salâhiyet vermektedir.

Birlik umumi kâtabinin Ankaradaki temaları

Bir müddettenberi Ankarada bulunan İstanbul İthalât ve ih-racat birlikleri umumi kâtabi Sa-lâhattin Çuhruk; şehrimize dön-müştür. Salâhattinin mürecaat bürolarının çalışma vaziyetleri ve bir kısım İthalât egysının tev-zii etrafında Ticaret Vekâletinden yeni direktifler almıştır.

Bu Cuma Matinelerden itibaren TAKSİM Sinemasında

Görülmemiş iki büyük ve güzel film birar:

KABUSLAR İÇİNDE
Dehşet ve heyecan filmi
Baş Rolde:
PETER LORRE

BEYAZ Kelebek
Küçük buzlar kraliçesi
(SONIA HENNIE) nin rakibi
İRENE DARE
tarafından zengin ve parlak film.

İstanbul muhtide SAHESER FİLMERİN HAFTASI

Sinema severlerin takdirlerine mazhar olacak Senenin iki büyük filmi bir programda

Bugün Matinelerden itibaren ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

1 — (VATERLO KÖPRÜSÜ) ve (REBEKA) şaheserlerinin iki büyük yıldızı

LAURENCE OLIVIER ve VIVIAN LEIGH'in müştereken temsil ettikleri büyük aşk ve ültiras filmi

İZTIRAP GECESİ

2 — Sinema severleri sürekli ve meraklı heyecanlara boğacak

SOKAK KURTLARI

baştanbaşa macera ve sergüzeşler dolu emsalsiz bir film.

LÜTFEN DİKKAT: İdihama meydan vermemek için lütfen tam saas saatlerinde teg-ri olunması ve sıra usulüne riayet ederek geçiden bilet alınması rica olunur.

Kabirleri sonsuz bir heyecanla titreten...

Gözleri esrarın dehşetile örten...

PAULETTE GODDARD ve BOB HOPE'nin zafer âbidesi

KADIN ve ŞEYTAN

YARIN AKŞAM

LÂLE SINEMASININ

şeref haftası olacak, bütün İstanbulu zevkle yerinden oynatacağıdır.

